

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÖWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasnap.

Hirdetések árszabály szerint.
Nyílt-tér sora 1 korona.

Felhívás járásunk lakosságához.

Közel három év óta folyik a megsemmisítésünket célzó ádáz harc, amely e hosszú idő alatt sok és nagy áldozatot követelt tőlünk, amely áldozatokat azonban mindig készségesen hoztunk meg, hiszen édes hazánk és vele mindnyájunk sorsa forog kockán. E hosszú idő alatt egy percre sem csüggedtünk, bizalmunk volt és ma is megvan a győzelmes jövőben. A hazaszeretet, az együttérzés adott erőt a küzdelmes idők elviselésére és a három év eseményei megacélozták kitaratásunkat. A kiéheztetés galád fegyverével fenyegettek és fenyegetnek ma is, de valamint eddig kitaratottunk, úgy most még hatványozott erővel, a békés élet kényelme feláldozásával, kell összetartanunk, hogy a győzelmes békét kivívjuk.

Az összetartás nagy dolgokat eredményez, az önző széthuzás a legnagyobb alkotásokat is lerontja.

A nagy küzdelem, amely a frontokon folyik és amely fegyvereinket eddig diadalra vitte, legyen lelkesítője a mi frontmögötti, itthoni küzdelmünknek. A fegyverek diadala öntsön belénk itthon kitaratást az életküzdelmek elviselésére és ha egymás iránti szeretetünkben erőd kötelességeinket teljesítjük, akkor biztos a győzelem.

Mintha az ádáz küzdelem utolsó megpróbáltatásának ideje közelednék. Ha e megpróbáltatásokon keresztül megedződve, talán lemondás árán is, átjutunk a próba tüzén, akkor győzelmünk biztosítva van.

Ehhez kell ma az önzés megtagadása, a testvéri és felebaráti szeretet legnagyobb-foku gyakorlása.

A helyzet és körülmények teszik ma nekünk kötelességünké, hogy járásunk gazdátársadalmának szervezete nevében,

közgazdasági szempontból, szóljunk járásunk összes lakóihoz.

A háború sikeres befejezéséhez hős fiaink kitaratásán kívül az itthonlevők legmesszebbmenő áldozatkészségére van szükség oly irányban, *adja oda mindenki a folyó évi július hó 24-ig kiszámított szükségletén kívül fennmaradó gabona és lisztkészletét.* Járásunk ellátatlanjairól kell gondoskodnunk. A Közélemezési Hivatal ugyanis Zala vármegye, s így járásunk ellátatlan lakosságát is csak folyó hó 15-ig látja el liszttel s azontul az új termésig (mintegy hat hétig) Zala vármegye saját maga tartozik gondoskodni ellátatlanjairól.

Hazafias és felebaráti kötelességet kell teljesítenie tehát mindenkinek, akinek a jelzett időig kiszámított legkisebb liszt- vagy gabonafőlése is marad, hogy azt közfogyasztásra oda adja. Ezt mindenki a saját községének, talán ellátatlan szomszédjának adja, leginkább azoknak, akiknek testi munkájára gazdaságában szükség van, akik nélkül termelni sikeresen nem lehet, vagy azoknak, akiknek nem volt módjában a gabonát annak idején beszerezni.

Szebb, példásabb, emberibb, lélekemelőbb, ha ezt mindenki saját jószántából teszi. Megyénk új alispánja tapintatos eljárásáról tesz bizonyosságot, midőn a szükséglet fedezésére először az önkéntes adakozásra hívja fel a lakosságot. Mi történik, ha a fölajánlással az itthoni szükséglet biztosítva nem lesz?

Jön a katonai rekvirálás, ettől pedig ne várja a könnyőreletességet az, akinek alkalma volt könnyőreletességet gyakorolni, de azt elmulasztotta.

Hiszen árulója minden gabonakészlet elrejtésének az, ki napszámosait *folyton* élelmezi, állatjait is gabona vagy ebből származó őrléménnyel hizlalja, így könnyű

lesz rájönni, kinek van elrejtett gabonája, ki használja azt fel, minden törvényes rendelkezés, de még inkább embertársaink iránt való kötelességünk ellenére.

Ha a felajánlás sikerre vezet, nélkülöző embertársaink a szűkösen elég élelemhez jutnak, a felajánlók pedig elkerülik a a rekvirálással járó zaklatást, megszegyenitést, károsodást, büntetést.

Az önként felajánlott gabona, vagy liszt értéke a maximális áron megtérítetik.

Ismételten felhívjuk tehát járásunk lakosságát, adja oda önként főlést, hisz nem idegennek, hanem járása, községe ellátatlanjának adja, annak a nagy családnak, amelynek mindnyájan tagjai vagyunk, s kell, hogy szerető tagjai legyünk, s így egymáson segíteni kötelességünk.

Az eddigi önkéntes felajánlások már is biztató reménnyel töltöttek el, hogy önként is előáll a szükséges mennyiség, s így talán nem kerül sor a katonai rekvirálásra.

Azon biztos tudatban, hogy az önkéntes és kiki önmaga iránt a legszigorubbán végrehajtott felajánlással a legjobb példával fognak előljárni nagyobb birtokosaink és gazdáink. Öszinte bizalommal kérjük egyúttal a nép vezetőit és lelkészeit is, hogy fentiek szükségéről a falut meggyőzni és felvilágosítani sziveskedjenek.

Tapolcza, 1917. június hó 1.

Szigethy Ödön
gazdaköri titkár.

Forster Elek
gazdaköri elnök.

Községi gyűlés. — Tapolcza nagyközség képviselőtestülete ma délelőtt 11 órakor a következő tárgyakban gyűlést tart: Illetőségi ügyek; lejárt bérletek ügyében intézkedés (tégla, helypénz); vadászati jog bérbeadása; Ganznak 100,000 korona kifizetése; kórházi ingóság biztosítása (50.000 koronára) és a kórház tatarozása.

A geológusok vidékünkéről.

A magyar földrajzi társaság f. évi április elején dr. *Cholnoky Jenő* az egyesület elnöke vezetésével a Balaton környékének tudományos megismerése céljából kiindulást rendezett vidékünkre. A társaság legutóbbi szakfolyóiratában a kirándulás leírása jelent meg, amelyből a bennünket közelebről érdeklő tudományos véleményt az alábbiakban vesszük át, mint vidékünk érdekes és tanulságos ismertetését.

Boglárról ismét Révfülöpre mentünk vissza, honnan délután folyamán a közeli káli medencébe rándultunk ki. Utközben megnéztük az Árpád-korból származó ecséri román bazilika romjait. A sajátosságos toldott-földött, meg lehetőségen kontár munkáról tanuskodó építmény falán kezdetleges freskók nyomai ma is láthatók. A káli medencébe alacsony vízváltáson jutottunk át. Kövágóörs község-nél egy geológiai és geográfiai szempontból nagyon érdekes pannoniai turzás látható, mely akkor keletkezett az északi szél hatására, amikor a pannoniai tenger szintje alacsony volt s a turzáson elő növényzet és a benne levő csigahéjak meszes oldata kemény homokkővé cementezte össze a homokot. A környékbeli bazaltvulkánok kitorése után az egész térszín sivataggyá változott. Kezdetet veszi a defláció, mely az akkor támadt hasadások és vetődések mentén nyilvánult meg a legszembetűnőbben. Eze defláció hatásának kitett vetődési vonalak a Balaton

környékének legjellemzőbb jelenségei. Defláció távolította el a káli medencéből is a pontusi rétegeket.

A káli medencéből Révfülöpre visszatérve, az Őrsi-hegyről nagyszerű kilátásunk nyílt a káli és tapolczai medencékre, az alacsony dolomit halomvidékre, mely a Kis-Alföldet a tapolczai síkságtól elválasztja, a közeli bazalttökre, valamint a Balaton és a déli part magasíatai felé.

Még aznap este vonattal Tapolczára mentünk. Másnap ápr. 4-én a tapolczai medencét és környékét néztük meg. A tapolczai medence két délkörös vetődés mentében keletkezett tektonikus árok, melyet előbb a szarmatakoru cerithium-mész, később a pannonia tenger üledéke töltött ki. A medencében törtek ki a bazaltvulkánok: Szt. György, Badaacsony, Gulács, Tóti-hegy, Csobánc, Haláp, stb. A pannonia rétegeket ért erős defláció következtében a rájuk ömlött lepényszerű bazalttakaró erős pusztulásra indult, úgy, hogy csak a középső, legvastagabb része maradt meg. A pusztuló takaró lecsúvadt darabjait könnyű volna külön erupció központoknak tekinteni. A bazalttakaró meredek pereme a Szt. György-hegyen oszlopos elmállást mutat. Ezeket az oszlopokat a szél erősen kipreparálta s alattuk hatalmas kőfolyások láthatók. A hegyek oldalát borító pannoniai rétegek homokja málladékkal keverve kitűnő termőtalaj. A hegy minden oldalát szőlők borítják. A Szt. Györgyre erős szélben mentünk fel a NW. oldalon, a bazalt oszlopok között, közben hóvihár és

jégeső lepatt meg, mely elől egy közeli présházban kerestünk menedéket. Ennek vendégszerető gazdája a társaság tagjait zamatos vörös borral kínálta meg. Az itteni pincéknek és présházaknak egészen jellegzetes (dunántúli) építmódja van. Jellemző rájuk, hogy a szarufák egy gerinc-szelemenre támaszkodnak.

Délután kissé hűvös, de gyönyörű tiszta időben a Csobánc-tetőre indultunk, hol az éles megvilágításban a Balatonkörték egyik legszebb tájképében gyönyörködtünk s a szerzett tanulságok alapján jó áttekintést nyertünk az egész vidék felett.

A tapolczai medencében a községek főleg a medence peremén keletkeztek (Nemes, Káptalantóti, Diszel, Gyulakeszi, Lesenczetomaj, Ederics), részben pedig, mint néhány házból álló telepek, a szőlő kihasználása szempontjából, alkalmas helyen, a hegyek lábánál. (Csobánc, Gulács, Haláp, Tördemicz, stb.) Tapolcza a medence közepén, szarmata mészkővön, meleg források előbukkanási helyén, különböző termelési területek érintkezési pontján, az utak természetes csomópontjában fekszik.

Ápr. 5-én, csütörtökön, a dolinaktól egyenletlen tapolczai mészkőplatót és a tavas barlangot néztük meg. A tavas barlang alsó szintje a meleg tavak szintjével megegyezik. A meleg tó mintegy 3 m-nyire fel van duzzasztva. Ennek a duzzasztásnak köszönhető a barlangi tavak eredetüket.

KÖZSÉGHÁZABÓL.

Hirdetmények.

Felkérik a városi közönség, hogy gabonájából és lisztjéből adjon át bizonyos mennyiséget az ellátatlanok részére. A lisztet a Lustig-féle boltban, a gabonát a Pruska malomban veszik át, hol az arát mindjárt kifizetik. Ezen felajánlásnak június 5-ikéig meg kell történni.

Ertesítetik a gabonakészlettulajdonos, hogy gabonáját, ha mindjárt van is már augusztus 15-éig járó lisztje, a még meglevő készletét beörölheti, de tartozik ebből az ellátatlanok részére bizonyos részt átadni. Az ilyen gabona ára is azonnal fizetve lesz. Ilyen őrlésre csak június 5-éig lesz őrlési tanúsítvány kiadva.

Ha sem a felajánlásból, sem az újabb készletekből való őrlés útján nem lesz elegendő liszt, akkor a legszigorubb rekvirálás lesz elrendelve, s akkor mindenkinek kell adni lisztet. Akinél pedig augusztus 15-ike utáni időre is gabonát vagy tisztet találnak, kérlelhetetlenül el lesz kobozva s ekkor nem csak az arát nem kapja meg, de 2000 kor. büntetés és 6 havi börtön lesz a kihágásért megállapítva.

1747—917.

A távirda és távbeszélő vonalak mentén levő fák oly módon galyazandók le, hogy a fagalyak és a vezetékek között legalább egy méter hézag maradjon. Felhívják a föld- és telektulajdonosok, hogy a legalyazást azonnal eszközözljék.

Az esküdtképes férfiak lajstroma a község-házánál 15 napi közzemlére kitéve van.

Az 1917. évi várható termés adás-vételének tilalma és érvénytelensége, valamint az 1917. évi mezőgazdasági termésből várt egyes terményekre előleg nyújtása.

Tilos és semmis az olyan szerződés, amely a magyar szent korona országában az 1917. évben várható következő mezőgazdasági terményeknek, úgy mint búzának, rozsnak, kétszeresnek, árpának, zabnak, kölesnek, tengerinek, hüvelyeseknek és repcének átalányban történő, vagy az ily termés reményének meghatározott áron való adás-vételére vonatkozik.

További intézkedésig tilos az 1. §-ban felsorolt, a magyar szent korona országában 1917 évben várható mezőgazdasági terményeknek az 1. §. alá nem eső módon történő előre eladása és vétele is.

Az 1. és 2. §. rendelkezéseit a jelen rendelet életbelépte előtt létrejött ügyletekre is alkalmazni kell. Az ily ügyletek alapján adott vételérelelegek és egyéb szolgáltatások visszakövetelhetők.

A Hadi Termény Részvénytársaság bizományosai, valamint a Hadi Termény Részvénytársaság által erre felhatalmazott hazai pénzintézetek a termelőknek az 1917. évi termésből várható buza-, roz-, kétszeres-, árpa-, zab-, köles-, tengeri- és repceterményeire előleget adhatnak.

A termelő az 1917. évi terméséből várható azt a termésmennyiséget, amely a 4. §. értelmében a kapott előleg fejében le van kötve, másnak el nem idegenítheti, azon másnak jogot nem engedhet, sem azzal egyébként nem rendelkezhetik.

Ha a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással és kétezzer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Horváth Jenő
főjegyző.

2 ügyes

kiszolgálólány

felvétetik STEINER ZSIGMOND
vaskereskedőnél.

HIREK.

A hazatérők.

Az estéli homályosság kezdi betakargatni fátyolába az egész tájat. Lány és tiszta, habos szürke selymekkel teli az ég. Végtelen vég drága felhőselyem. Az apró felhők alatt még néhány, kalandozásban elkésett, hazatérő madár kering. Álmos csiripelésük lasankint elvesz az ut lármájában.

Mindenütt, végig az uton, hazatérők. Asszonyok, leányok, gyerekek, emberek, csak öregek: ingadozó lépésű, remegő kezű agastyánok és tipegő párjaik. Az öreg ember két kezét nézem, amelyek járnak, remegnek folytonosan. Mintha nem is a vénségtől remegnének, mintha csak azért remegnének, hogy ne pihenjenek, mert ezek a kezek a dologért teremtődtek és a sírig nem akarnak megnyugodni...

Az országot mellett fák állanak, sudár nyárfák, az utak néma testőrei. Miért állnak oly feszesen? Kinek tisztelegnek?... a hazatérőknek: a gyermeknek, akit az iskola padjáról szőlített el a munka kötelessége, a leánynak, ki minden vágyát a jövőbe halogatja, az asszonynak, kinek sóhajtással mulnak el a napjai, az öregnek, ki még egyszer visszatért. Ők együtt az a csodálatos erő, mely most megmunkálja a földet az erős férfiak helyett. Ő jönnek-e már ők is a haza vezető uton, hadd menjünk elbők, hogy köszönthessük illően a hazatérőket... Talán a messziről szálló felhők meg tudnák mondani, mikor jönnek?

Honnan, miből, miért tűnnek az égen felettünk ezek a csodálatos színek, ezek a mindenre emlékeztető alaku gyönyörű megfoghatatlanok? Talán a földön elszállott, összetapadt és együtt fölremegő milliótlan millió sóhajokból keletkeznek minden nap a felhők?... Könyörgő szemekkel nézi a föld népe a szálló, az uszó felhőket, mert esőt várunk. Ezért imadkozik oly áhitattal kicsiny és nagy, mikor megkondul az estéli harang. Levett kalappal, lehajtott fővel, imádkozva mennek a hazatérők. Keresztet vetnek és az égre néznek bánatos nézéssel: ne hagyj el Istenünk, add meg a mi mindennapi kenyérünket.

Nézzük az eget, a felhőket. Csodálatos felhő jön dényugatról: szív alakú, piros felhő. Talán mindaz látszik benne, ami azoké lett volna, akik meghaltak korán és életük eltört és minden, amit vártak, elmaradt? Talán a messzi karsztokról hazatérők felhője volt ez?

A földre kell nézi, kocsii jön. Két csendes, hitvány pejlő szalad vele. Minden lépésnél ejtegetik nagy fejüket, mintha tanakodnának egymás közt valamin, talán az ő életükön. Egy sötétkék asszony ül a szekéren, meg egy agyagszínű ember. Egy parasztasszony meg egy orosz fogoly. Az orosz hajta a lovakat. A fejük mindig egymás felé fordul. Beszélgetnek, úgy látszik. Mellettünk mennek el, látni, hogy az ember mosolyog. Itt tanult meg mosolyogni...

Hidon megyünk át. A hid alatt víz folyik, azt hiszem a királykúti ér. Valaki kezdetleges zsilipet csinált, felduzzasztotta a vizet, hogy megöntözze a sárguló réjtét. A zsilip tetején ácsap a víz és zugva folyik tovább. Mindenki kényszerült egy percre megállni a hid korlátjánál: nézni a vizet, hallgatni a békák estéli beszélgetését. Az egyik itt szól, a másik amott felel neki. Vajjon mit beszélnek? Talán a tehetetlen emberekről szólnak? kik megállanak itt a hídánál és csak nézik az okos ember zsilipjét és nem jut eszükbe, hogy így meg lehetne öntözni a Tempe völgyének szomjazó földjét, meiyen végig csikoznak a vizek, csak a sok árkot, miket máshol csinálnak a férfiak, itt kellene ásni. Az ember legfőbb hivatása nem az egymás legyőzése, hanem a Természet meghódítása, hogy teremjen a föld, ne legyen éhség. De megvigasztalódunk: majd a háboru után másképp lesz, minden másképp.

Ezzel vigasztaljuk a panaszkodó hazatér-

rőket is, kiket nem vár füstölgő kémény, kik szenvedik a szegénység éheztetését, kiknek panaszra áll az ajkuk. Vigasztaljuk őket: majd az aratás után, a háboru után minden lesz.

Mennyi ajak ismételteti ezt a szót. Aki csak vár valamit az élettől. Mennyi sóhaj fujdogálja: majd a háboru után... milyen jó, hogy a világnak van mit várni.

Kinevezés Dr. Kertész Jenő orvost, aki jelenleg a harctéren teljesít szolgálatot, főorvossá nevezték ki.

Gazdaköri gyűlés. — A Tapolczavidéki Gazdakör igazgató-választmánya, május hó 31-én tartott gyűlésén elhatározta, hogy a hadifoglyok munkabére ügyében állást foglal. A katonai parancsnokság ugyanis rendeletet adott ki, melynek értelmében, május 15-től kezdődőleg, a hadifoglyoknak napi 1 koronától 2 korona 50 fillérig terjedő munkabért kötelesek fizetni. A gazdakör igazgatóválasztmánya a kérdéssel behatóan foglalkozott. A gazdakör nagyon veszélyesnek tartják ezen rendelkezést. Tapasztalatból tudják, hogy ha a hadifogoly pénzhez jut, az majdnem kivétel nélkül mind lerészegszik, napokig nem dolgozik, sőt a munkaadóra nézve is közveszélyes lehet. A gazdakör választmánya elhatározta, hogy ez ügyben az ország és a vármegye vezető gazdaszerveit mozgalomra hívja fel. — Kérlelmezi a gazdakör a csépléshez szükséges benzol mielőbbi kiutalását. — Felir továbbá, hogy a gabonát a kormány járásunkban ne rekviráltassa a cséplésnél. Felterjesztését nyomós érvekkel támogatja, nemkülönben az újabb rekvirálás ügyében is felterjesztést intézett az illetékes körökhöz.

Színházi nap Tapolczán, hazafias és jótékony célra. Az Országos Színészegyesület felhívására, részint hadiköicsön jegyzésre, részint a gyöngyösi tűzkárvultak javára az egész országban június 5-én kedden színháznapot rendeznek a vidéki szintársulatok. Így a jelenleg Tapolczán időző Rác Dezső is engedve a felhívásnak a jelzett célra kedden, műkedvelők fellépésével előadást rendez. Az előadás bevezető része alkalmi prologus.

Nyilvános köszönet. — A Vörös-Ke részt Egyesület tapolczai fiókja céljaira Schwarcz Henrik ur a harcterről 10 koronát, Güns Jenő ur Szigligetből 10 koronát küldött be, id. Lessner József ur 4 korona kar-pénzt adott át. A kegyes adományokat hálásan köszöni az Elnökség.

A népkonyha lankadatlanul gyakorolja jótékonyát, pedig hát nem csekély fáradságot, munkát, figyelmet igényel 200 egyen részére főzni, kiosztani és a kiosztást ellenőrizni. Az önzetlen jótékony munkásai méltán a legszebb elismerést érdemlik meg. A mult heten adakoztak a népkonyhának: Güns Jenő Szigligetből 10 koronát, Burján Imre a harcterről, az ezüst vitézségi érme után járó összeget, 7 koronát, Győri János 5 koronát, Pajtás Henrikné 10 kg. hagymát, Bogdán György 25 kg. burgonyát. A két jótékony nőegylet elnökei, Csönaes Józsefnén és Pollák Adolfnén kívül a mult heten segédkeztek a kiszolgálásban: vasárnap: Braunsteinné, Valovits Iona, Leszner Margit, Trenker Rózsika; hétfőn: Varga Mihályné, Valovits Ilonka, Hocz Mici, Braunstein Janka, Trenker Rózsika, Fülöp Mariska, Takács Elly; kedden: Bangó Józsefné, Valovits Ilonka, Ács Irma, Szigrin Lajosné; szerdán: Katz Vilmosné, Keszler Jenőné, Bangó Józsefné, Heimler Irén, Trenker Rózsika, Takács Elly; csütörtökön: Bangó Józsefné, Valovits Ilonka, Szigrin Lajosné, Horváth Manci, Sebestyén Margit; pénteken: Zyzda Mariska, Mandl Janka, Weiler Annus, Marton Edith, Takács Elly; szombaton: dr. Ruff Jenőné, Kardos Ödönne, Guth Imréné, Adler Gizella, Weisz Lipótné, Takács Elly. Egész heten át segédkezett a konyhába Farkas Tera.

A Tapolczai Kath. Legényegyleti tekepálya megnyitása ma délután 4 órakor kedvezőtlen idő esetén a megnyitást Úrnapiján lesz.

Liszt harmadik szati Lapok „Saladin”-t lehet a szőlő amit Ausztralt, kísérelt Kaszás Soma sikerült néh

Bajok a lajstromát s hatalommal ez a megc hangoztatás politika. Ta mésszel bek hibájául rój az, ami tört kockázatva kapható. A kezében van felelősek. Ma ban nem let sem lett v tetek mind hogy a vid ma még, a nem látjuk sem áll ren jusson csa gálic meg nem volt köröknek, csak kevés elrendelték ezzel együ szükséglet hatóság ki nek, kiuta azt kellett ennyi mes

azt, hogy időben nem meszkemenet való várak a gálicjeg minden v El sem tu volt példá kemencén vásári ké szekér m álltak kör égetett kö könnyen már éjsz köveken, kemence ura, assz kis mézsz kinek nem emberek kosarát, hogy már Ami volt érdeme, h tett, hogy mesze, m rá. Az a vidék érc sajnálni fáradsága kilóval v szerűbb, szükséges emberekn az égető nem is szidalmat meg, han a het fol küldött ó méz is igazán m az, hogy fillér, 18 gálic 18

Pálink A földm sára a részére kezésre munkásc vármegy rendelet

Jegyző VI.

Lisztharmat elleni védekezésre a Borászati Lapok f. évi 12. számában ajánlja a „Saladin“-t amelyet a rézgalicoldattal együtt lehet a szőlőre permetezni. Aki a szerrel, amit Ausztriában a kormány e célra lefoglalt, kísérletet óhajt tenni, az beszerezheti Kaszás Soma tapolczi kereskedőnél, kinek sikerült néhány métermázsát beszerezni.

Bajok a mésszel. A mulasztások egész lajstromát szokták mostanában a kormányzó hatalommal szemben hangoztatni. Mi nekünk ez a megcímzett panaszkodás, a jelszavak hangoztatása, meg van tiltva, mert ez: politika. Talán nem lesz „politizálás“, ha a mésszel bekövetkezett bajokat, a kormány hibáit rójuk fel. Mert rettenetes mulasztás az, ami történt. Milliók és milliók vannak kockáztatva azzal, hogy a méssz nehezen kapható. A népek sorsa a kormányok kezében van; az emberek sorsáért a vezetők felelősek. Megnyugodnunk a vezetők akaratában nem lehetett, mert akkor semmi meszünk sem lett volna. A helyi hivatottjaink megtettek mindent, ami tőlük megtehető volt, hogy a vidék el legyen látva mésszel. Ezt ma még, a múlt heti tapasztalatok után, nem látjuk biztosítottak. Még annyi méssz sem áll rendelkezésünkre, hogy mindenkinek jusson csak az első permetezésre is. A galic meg van, de méssz, az még nincs. Mert nem volt annyi belátása az intézkedő köröknek, ahol tudták, hogy mésszégetésre csak kevés szemet adhatnak, — hogy mikor elrendelték a galiczsükséglet összeírását, ezzel együtt elrendelhetők volna a méssz-szükséglet összeírását is. Mint ahogy a hatóság kiutalta a galicot az egyes községeknek, kiutalhatta volna a mésszet is. Csak azt kellett volna mondani, X község holnap ennyi mésszet kaphat. Ezzel elérték volna azt, hogy ebbe a rettenetes drága munkaidőben nem kellett volna napokat töltöni a mésszemencénél a dolgozó embereknek hiábavaló várakozással, s jutott volna mindenkinek, a galicjegyzésének megfelelő méssz, — minden verekedés, erőszakoskodás nélkül.

Ei sem tudja képzelné az olvasó, hogy mi volt például! Hétfőn reggel a tapolczi mésszemencénél. Már kora hajnalban valóságos vásári kép tárult az ember elé. Székér székér mellett, ember-ember mellett, úgy álltak körül a kemencét, ahonnan az áhitott égetett követ, mely máskor oly olcsón és könnyen került hozzánk, várták. Sokan már éjszakájukat is ott bóbiskolták át a köveken, hogy csak az első lehessenek a kemence ajtajánál. Ott volt az egész vidék ura, asszonya, parasztja, hogy csak egy kis mésszhez is juthasson. Kinek jutott, kinek nem. Az ezrekre rugó, meszet váró emberek közül, ki örömmel vitte a teli kosarát, ki pedig mérgeledve az üreset, hogy már harmadszor tölti a napot hiába. Ami volt méssz eddig, az sem a kormány érdeme, hanem az égetőjé, ki mindent megtett, hogy csak a vidéknek legyen addig is mesze, míg a kormány eszközt, módot ad rá. Az a munka, melyet ezért végeztek, a vidék érdekében, dicséretre méltó és csak sajnálni lehet őket azért a haszontalan fáradságért, amivel annyi ember 10—10 kilóval való kiszolgálása jár. Sokkal célzerűbb, ha a községek egybe vihetik el a szükséges mennyiséget, így nem kell az embereknek annyi időt ott künn eltölteni, s az égetőnek is sokkal kényelmesebb, sőt nem is kellett volna hallania a jögtalan szidalmakat, melyeket igazán nem ő érdemelt meg, hanem a kormány. Mint értesülünk, a het folyamán végre már a kormány által küldött olcsóbb szénnel égethetnek, így a méssz is valamivel olcsóbb lesz. De minket igazán most nem az ár érdekel, hanem csak az, hogy legyen méssz. Mert 20 vagy 30 fillér, igazán nem játszik szerepet, mikor a galic 18 korona volt.

Pálinka gazdasági munkások részére. A földművelésügyi miniszterium közbenjárására a pénzügyminiszterium Zalavármegye részére 92:30 liter szesz bocsátásának rendelkezésre oly célból, hogy abból a gazdasági munkások részére pálinka készíthessék. A vármegye részére kiutalt szesz, a miniszteri rendelet értelmében a mezőgazdasági művelés

alatt álló területek arányában, illetve a szántóföld, rét, kaszáló és szőlőterület szerint az alispán elnöke alatt működő bizottság osztja szét a községek és birtokosok között. A bizottság tagjai a vármegyei gazdasági egyesület titkára és gazdasági felügyelője kívül a vármegye minden járásából két-két tagot kért fel az alispán, a szétosztási tervezet elkészítésére. A tapolczi járásból Szalay Dezső rizapusztai földbirtokost és Szigethy Ödön gazdaköri titkárt választották a bizottság tagjaiként, akik a körjegyzőségektől bekérték már a községenkénti területkimutatót, amelynek alapján a 100 kat. holdon felüli gazdaságok 0.4 liter, a kisebb gazdaságok pedig holdankint 0.2 liter 92% os szeszt kapnak. A szétosztást a községek végezik és ha netán mást biznak meg, kötelesek öröködni az egyenlő és igazságos szétosztás felett.

Megszüntették a hadifoglyok csomagpostáját. A múlt héten a fővárosi lapok beszámoltak az entent államok ama szinte hihetetlen kísérletéről, hogy a központi hatalmaknak hadifoglyok segítségével kárt okozzanak. A hadifoglyok Oroszországból kenyérbe, kalácsba sütvé, katonai parancsot kaptak, amelyben felszólítják őket, hogy Magyarországon a vetéseket, malmokat és gabonaraktárakat gyűjtsék fel, az állatokat pedig mérgezéssel pusztítsák el. Most azt közlik, hogy úgy Ausztria-Magyarországon, mint Németországban megszüntették a hadifoglyok csomagját.

Köszegi ev. leánynevelő intézet (Internátussal kapcsolatos felső leányiskola és leánygimnázium) középiskolai átszervezése a jövő iskolai évben tovább folyik. Akik a felső leányiskola I—VI. osztályaiba vagy a leánygimnázium I—V. osztályaiba óhajtanak beiratkozni, jelentkezzenek az intézet igazgatójánál. Olyanoknak, akik nem az intézetben, hanem a városban családnál kívánnak elhelyezést, szívesen nyújt tájékoztatást és támogatást akár az intézet igazgatója, akár Köszeg város polgármestere.

Hajómenetrend a Balatonon. Június 1-től további intézkedésig Balatonboglár és Révfülöp állomások között a következő menetrend lesz. Balatonboglárról—Révfülöpre indul naponként reggel 7 ó. 25 perckor, délelőtt 11 ó. 45 perckor és délután 5 órakor. Révfülöpről—Balatonboglárra indul reggel 6 óra 25 perckor, délelőtt 10 óra 45 perckor és délután 3 óra 15 perckor. Megindult továbbá a hajóforgalom Siófok és Balatonfüred között, továbbá Siófok és Keszthely között is.

Június. Forró napmelegben június szakad ránk. Szentiván hava, mint a régi magyarok mondták. Tavasz és nyár ölelkezik ebben a hónapban. Szentiván hava a magyar föld, a magyar szántó, a magyar buza nagy hónapja. Ennek a hónapnak végére esik Péter Pál, most érik sárgára a learatni való gabona. Népek sorsa függ ettől a hónaptól, nap hevétől, eső patakzó bőségetől. Júniusi éjszákán most kétszeresen kell vigyázni az erő termésre. Kalásztolvajok, gyújtogatók elől őrizni kell Magyarországot hadi élestarát, ében legyen minden ember június havában, mert ettől függ milyen lesz az aratás, lesz-e elég csépelni való, gazdagon megtelik-e a malmok garatja. Ha az Isten kegyelmes hozzánk, akkor augusztusra hófehér kenyeret eszünk. A júniusi termés fog gondoskodni az egész jövő esztendőről, amely bár lenne a béke esztendője. De így is nagy szükség van minden kalászra, minden szem buzára, a frontokról hazaözönlő seregeket táplálni kell és a béke csak akkor fog igazán megelégedett embereket találni az országban, ha az ország jól tudja lakatni fiait. A magyar föld eddig nem hagyta cserben sem a katonákat, sem a polgárokat. Három június buzó, serény magtermő ereje tette elviselhetővé a háborút, a negyedik június a béke számára terem meg a magyar buzát, amely tiszta acélos, mint a magyar harcos karja.

Vándorol a fű. A fű békében is megtermett magát, a háborúban sem vitte annyira, hogy kérencselő szókkal kéne a földből előcsalogatni, bár mostanában úgy látszott, hogy

bizony csak az égi könnyek zápora tudná már nagyra növeszteni. De azért nő az magától, mint a szakálluuk, akár kell, akár nem. Sőt mentül jobban kaszálják vagy borotválják, annál sűrűbben nő. Csak hogy a fűnek és szakállunknak mégis más az értéke a háborúban, mint a békében. A szakállunkat nem becsüljük annyira, hogy rendszeresen kaszáltsunk, mivel a borbélyszappan ára megnövekedett a háborúban és a vérengző mesterségeknek most nagy keletjük van; míg a fűnek, mint takarmányfélének az ára úgy fölszokott, hogy maguk a jámbor jószágok is nagy csodálkozással eszik. Akinek fűve terem, az ugyanis vigyáz rá, mint a hajszálára, hogy idegen kezek ne cibálják, ki ne tépjék. A fű kell takarmánynak, kell aprójószág nevelésére és miután az Uristen olyannak is büjtött elő kis csirkét, kis libát, kis kacsát a tojásból, akinek fűtermő földet adni elfelejtett, miután továbbá a fűtulajdonosok még drága pénzért sem adják el a takarmányféléjüket, hát azok a szerencsétlenek, akiknek a fűlűkbe az aprójószágok annivalóért csipákolnak, kénytelenek elmenni alkalmas időben egy kis fűszerzésre. Az alkalmas idő akkor van, amikor besötétedik, azután a lekaszált fű a renden őrizetlen hever. A gazda a feleségét őrizi, a kutya meg a harmadik szomszéd kutyáját, hogy el ne lopják. Ilyenkor a hónalj alól előhúzott zsákok megtömődnek harmatos fűvel és olyan utakon kerülnek a házhoz, amiken sem bakter, sem zsandár nem kószál. Másnap az aprójószágok boldogan dicsérik az Uristent, aki nem feledkezett meg a házi szárnyasok fölneveléséről és azokról akik nem vetnek és mégis aratnak. Jó, de nem minden gazda félti a feleségét, mert úgy tartja, hogy a fű most hasznosabb portéka, azután akárhogyan is járnak a kertek alatt, az asszony csak ott marad, de a fűvet elviszik. Az ilyen gazda éjszakának idején kifekszik a fűre, hogy megoltalmazza a lábrakeléstől. Unalmas mesterség ez is. A csillagokat csak elnézi az ember, ámátor azokban nincs valami nagy változatosság. Ez a kis Göncöl, az a Nagy Göncöl, ott a Kis Medve, emitt a Nagy Medve, emide jön majd a Fiastyuk — a többi a jó Isten ismeri meg az asztromókusok, azok az urak, akik messzelátóval beléjük pislogatnak és kiolvassák belőlük, hogy mikor lesz vége a háborúnak... Elálmosodik a gazda, ha sokáig farkasszemet néz a csillagokkal. Jobb nekik békét hagyni és annak a világnak a sorjával törődni, aminek a fűven hason heverészik az ember, hátat fordítván a csillagos égnak. Míg ezt a szép harmatos éjszakán úgy elmegy az ismeretlen szomszédok zsákjába, hogy az öreg Isten a megmondhatója.

Színházi esték. Rácz Dezső társulata a múlt heti műsorában mind újdonságot mutatott be, mégis — három előadást leszámítva — nem részesült a társulat a közönség részéről abban a pártolásban, amelyet a törekvésért méltán megérdemelt volna. Igaz, a közönség is kifárad, gyors egymásutánban mutatják be neki azt, amit a városiak szép kényelmesen, mondjuk egy fél év alatt, csinálnak végig vagy öt színházban. Itt mindent ugyanazon színésztől, ugyanazon milióban látunk. A fő oka, hogy a közönség egy része kissé kifáradt, ebben keresendő. A színészek mindent megtettek, hogy az előadásokat nivóssá, vonzóvá tegyék, ők a kritika részéről csak dicséretet érdemelnek. Szombaton Földes Imre vigjátéka a „Grün Lili“ szerzett a szép számú közönségnek kedélyes estét. Úgyes partnerek voltak szerepükben Gerő Ferenc és Lőrinci Aranka. Déri Béla a tőle megszokott rutinnal játszott. A címszerepben Révész Márta adta bizonyosságát ügyességének. A többi szereplők is jól játszottak. — A vasárnapi és hétfői előadások zsúfolt házat hoztak össze. Vasárnap „Négy a kislány“ operette, hétfőn pedig a „Marci“ énekes bohózatot játszották. A zsúfolt nézőtér mintha nagyobb kedvet öntene a szereplőkbe és mindket ünnepnap előadás a legnagyobb dicséretére válik az összes szereplőknek. — Kedden nem volt előadás. Szerdán a „Mozitündér“-ben Gyúlai Gizella

Jegyzéseket elfogad a
VI. HADIKÖLCSÖNRE

a **BALATONMELLÉKI TAKARÉKPÉNZTÁR R. T.**
Előnyös lombard feltételek, legmagasabb jutalék átengedése!

játszotta a tőle megszokott kedvességgel, ügyesen, bájosan a címszerepet. Dicséret és elismerést érdemelnek jó játékukért Ungvári Mária, Révész Márta, Lőrinczi Aranka, Rác, Gerő, Csolnakossy. Az előadás több látogatót érdemelt volna. — Csütörtökön Pásztor Árpád és Góth Sándor sziműve, a „Vengerkák” került előadásra. A magyar leányok oroszországi sorsát mutatja be e darab. A megértő közönség legteljesebb elismerését aratta ez alkalommal is Rác Dezsőné, ki nehéz szerepének derekasan megfelelt. Nem kevesebb sikert aratott ugyan csak nehéz szerepében Gerő Ferenc, Váradi Mariska, Lőrinczi Aranka és Fekete Mariska. A többi szereplő is ügyesen illeszkedett az előadásba, mely közel éjfélig tartott. Sajnálatos, hogy a színészek nemes törekvéséből ez alkalommal sem méltányolta nagyobb számban való megjelenésével, a közönség.

Pénteken Kövessi Albert „Golem”-je az Agyagember, 3 felvonásos daljáték került színre, igen szép számú közönség előtt. A Golem szerepét Csolnakossy kitünően játszotta. Gerő a rabbi szerepében aratott megérdemelt elismerést, különben is jól megválasztott szerepeiben mindannyiszor igen élvezetes előadást nyújt. A közönség kedvencét, Gyulai Gizellát, már megjelenésével taps üdvözölte. Az előlegezett elismerés nemcsak kitűnő alakításának, kedves megjelenésének, hanem iskolázott hangjának és izléses tolettjeinek is szólt. Helyes volt Eszter szerepében Ungvári Mária, aki Révész Mártával ügyesen előadott kettős táncukat, a közönség kihívására és élvezetére, megismételték. Rác Dezső a tanítvány szerepében nyújtott jó alakítást. Farbaki mindkét szerepében ügyesen játszott. Tegnap este a „Névtelen asszony”-t adták másodszor, ma este pedig ismét a Gólemot.

Jön a béke!...

Nézzetek a hajnal-messzeségbe!
Mosolygó arccal jön már a béke...
Az üdv mécsét tartja kezébe,
Keljünk föl és menjünk elébe!

A fehér uton, amerre jön,
Föltámad minden holt öröm,
Eloszik minden kétség,
Szent pirba ful a vak sötétség.

Tavaszt, virágot szór szívünkre,
Kacagást hoz bánatgünkre.
Összefoltozza tépett eszünket,
Bebalzsamozza fájó sebünket.

Minden jónak ura — ő az élet,
Világosság, jog, — csak benne élhet.
Ő az emberi érzések atyja,
Az élnivágás édes malasztja.

Építsünk számára új világot,
Temessünk el vad gyilkot és láncot.
Tűzbutukkal írjuk föl hitünket,

Nézzetek! — már gyujtja az eget,
Kacagjon aki nem vékezett.
Üljünk föl az örömszekérre...
Menjünk elébe! menjünk elébe!...

M. V.

Hirdetmény.

Alapszabályaink 49 és 88 §-nak intézkedésére való hivatkozás mellett értesítjük betevőinket, hogy az ezideig 4%-kal kamatozó betétek kamattételét, folyó 1917. évi június hó 1-től kezdődőleg, további intézkedésig

3 1/2 % -ra leszállítottuk

és hogy a betétkamatadót úgy mint eddig, ezután is az intézet fizeti.

A Tapolczai Takarékpénztár
Részvénytársaság
IGAZGATÓSÁGA.

Récetojás kapható

HIRSCH LIPÓTNÉNÁL, Tapolcza.

Uj menetrend a tapolczai állomáson.
Június elsején érvénybe lépett menetrend szerint a következő vonatok érkeznek és indulnak a tapolczai állomáson:

Balatonvidéki vonal.

1105. sz. vonat. Tapolczáról indul reggel 3 ó 46 pkor, Budapestre érkezik reggel 9 órakor.

1109. sz. vonat. Tapolczáról indul 1 ó 28 pkor, délután. Bpstre érkezik 7 ó 30 pkor, este.

1110. sz. vonat. Budapestről indul reggel 7 ó 15 pkor, Tapolczára érkezik 1 ó 15 pkor.

1106. sz. vonat. Budapestről indul délután 2 ó 55 pkor, Tapolczára érkezik 8 ó 40 pkor.

Keszthelyvidéki vonal.

6512. sz. vonat. Ukkról indul reggel 6 ó 58 pkor, Tapolczára érkezik 8 ó 21 pkor reggel. Tapolczáról tovább indul 8 ó 36 pkor, Balatonszentgyörgyre érkezik 10 ó 13 pkor délelőtt. Csatlakozása van Ukkon a Zalaegerszegi vonatról, Balatonszentgyörgyön a déli vasúthoz Nagykanizsa felé.

6515. sz. vonat. Balatonszentgyörgyről indul 11 ó 20 pkor délelőtt, Tapolczára érkezik délután 1 ó 16 pkor. Csatlakozás az 1109-hez Budapest felé. Tapolczáról ind. 1 ó 40 pkor, Ukkra érkezik 3 ó 01 pkor. Csatlakozása van Celdömölök és Zalaegerszeg felé.

6516. sz. vonat. Ukkról indul 3 óra 42 pkor délután, Tapolczára érkezik 4 ó 55 pkor. Tapolczáról indul 5 ó 02 pkor, Balatonszentgyörgyre érkezik 7 ó 08 pkor. Csatlakozása van Nagykanizsa felé.

6517. sz. vonat. Balatonszentgyörgyről indul délután 3 óra 25 pkor, Tapolczára érkezik 4 óra 58 pkor.

6520. sz. vonat. Tapolczáról indul 5 órakor reggel, Balatonszentgyörgyre érkezik 6 ó 25 pkor. Csatlakozása van a Déli vasúti személyvonathoz Budapest felé.

6511. sz. vonat. Tapolczáról indul reggel 4 ó 49 pkor, Ukkra érkezik 6 óra 17 pkor. Csatlakozása van Zalaegerszeg felé.

Gyöngyös városát

a tűz elpusztította.

A rémes tűzvésznek cserepes házak is áldozatul estek.

A füstölgő romok arra intenek,
hogy:

vagyonunkat egy percig se hagyjuk biztosítás nélkül.

Ha pedig a biztosítási összeg kisebb, mint amennyit vagyonunk ma megér, akkor a **biztosítási összeget fel kell azonnal emeltetni. Csak teljes értékű biztosításért kaphatunk teljes kártérítést.**

Biztosításokat elfogad:

a BALATONMELLÉKI TAKARÉKPENZTÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, mint a
TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ
TÁRSULAT helyi főügynöke.

Vaskereskedő, bádigos,
lakatos tanoncok

felvételnek STEINER ZSIGMÓND-nál.

Hirdetmény.

A „Tapolczai Villamossági R. T. felszámolás alatt” tapolczai bej. cég felszámoló bizottsága felhívja azokat, a kiknek a társasággal szemben esetleg követeléseik vannak, hogy igényeiket e hirdetmény harmadszori közzétételétől számított 6 hó alatt annál inkább jelentsék be, mert különben követeléseikre tekintet nélkül fog a felszámolás megejtetni.

Hirdetmény.

Alulírott intézet az alapszabályok 57 §-a értelmében értesíti t. ügyfeleit, hogy a nálá elhelyezett betétek után f. évi július hó 1-től további intézkedésig

3 1/2 % kamatot térít meg.

A betéti kamat adót továbbra is az intézet viseli.

Balatonmelléki Takarékpénztár
(az Osztrák-Magyar Bank Mellékhelye)
TAPOLCZÁN.

KISÖRSI szőlőhegyen özv. Hiller Ignác-nénál egy 37 es egy 38 hektoliteres

hordó

eladó.

MEKLER KÁROLY a Kossuth Lajos utcában, a Weisz-féle vendéglő szomszédságában lévő

háza eladó

A házban több jó lakás van, kerttel és kuttal. Bővebbet MAKKAI Géza urnál. 2—3

Hirdetmény.

A BADACSONYVIDÉKI SZŐLŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉ-nek Tapolcza határában, Sz. Györgyhegyen (Magyoroson) fekvő cca

8200 □-öl szőlője

a terméssel együtt, önkéntes árverésen f. évi június hó 24-én d. u. 3 órakor, Tapolcza nagyközség tanácsstermében, a legtöbbet ígérőnek el fog adatni. Kikiáltási ár 30,000 korona, melynek 10 % a bánatpénz, az árverés megkezdése előtt lefizetendő. A bánatpénz 48 órán belül a vevő által 30 %-ra egészítendő ki. További 30 % fizetendő július 10-én, a hátralékos 40 % pedig július 24-én, kamat nélkül, a szövetkezet pénztárnokának. — A szőlőben van jó épület 2 szoba és konyhával, istálló 2 marhára, nagy présház, benne 50 hektó cementkád, szép pince cca 90 hektó jó hordóval, azonkívül prések és más egyéb felszereléshez tartozó eszköz. 1—4

Szeptember elsejére bérbeadó

Petőfi-utca 5. számú ház, mely áll 3 szobából és a hozzávaló mellékhelyiségekből. Bővebbet: Bicsérdi Rafael mozdonyvezető, Tapolcza, Speer-ház. 1—2

Eladó Veszprémmegyében jömenetű **vasuti**

vendéglő és szálló

teljes berendezéssel. A vendéglő közvetlenül két nagy gyár mellett épült és 600 □ öl kert is van hozzá. A tulajdonos betegsége miatt azonnal átveendő. Bővebbet a kiadóhivatal. 1—2

Eladó egy szép, 2 éves mangalicza

tenyészkán

kilónként 7 koronával, a zalahalápi gazdaságban

.. Nyomatott ..
LÓWY B. könyvnyomdájában,
.. Tapolcza. ..

Közéleti volt egészen...
nak és pu...
gyűlölség f...
kezébe: G...
a szenvedé...
séje világá...
megtalálta

Acélos l...
életünknek...
Nem derm...
fojtó köde...
a meggon...
bölcsesség...
iránti határ...
ő legszebb

Kilenc é...
1895. már...
széket az...
bizalmának...
mellett, ő...
e község...
azon erős...
munkához...
és magas

Működé...
el a birói...
ség házta...
kuszált an...
mindezeke...
késsel ug...
csökkentés...
vetésben...
biztosítani...
számára i...
szépészeti

A polg...
megépítés...
csatornáza...
jellegét ny...
emberi er...
galommal...
a főutcán...
rendőrség...
faiskola u...
termelés...
könyvtár...
előmozdít...
iskolának...
alkotások...
fűződnek.

Eszte...
ségre ser...
melletti k...
való átva...
a munká...
részét.
Mikor...
létesítés...
élet sző...
dését gy...